67. številka. Ljubljana, v sredo 24. marca. XIX. leto, 1886.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutršnjega praznika izide prihodnji list v petek 26. marca 1886.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld.	—	kr.
„ pol leta	6 „	50	„
„ četrt leta	3 „	30	„
„ jeden mesec	1 „	10	„

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld.	—	kr.
„ pol leta	8 „	—	„
„ četrt leta	4 „	—	„
„ jeden mesec	1 „	40	„

Upravništvo „Slov. Naroda“.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 22. marca.

Tretji dan generalne debate o budgetu pričel je knez Aloizij Lichtenstein sloka aristokratska prikazen, z elegantnim govorom. Določil nam je mejo, ki nemške konservativce loči od levice, povedal je, kaj še klub njegov drži pri desnici. Ni to pravicoljubje za narodnosti, ki jih reprezentuje desnica, ni to upor proti germanizaciji in centralizaciji, — nego konfesijonalna šola je, ki je porodila Lichtensteinov klub, to je, kar ti Nemci pričakujejo od desnice, kar njihovej zvezi s to parlamentarno stranko daje razlog in veljavo. Po tem govoru smo še bolj uverjeni, kakor smo bili, da so nemški konservativci takoj na levici, če bi le pričakovati mogli, da jim levica šole uredi po njihovih nazorih. Koj za tem se bodo pokazali Nemce, ki ne bodo nič manj strupoviti, kakor je sedanja levica. „Ohraniti se mora tradicijonalna veljava avstrijskega nemštva“ — kako bi drugače govoriti mogel nemški aristokrat? Njemu narodnostno vprašanje že umira, nam Slovanom še ne, dokler bodo celo naši zavezniki tako govorili. Z levice se je na to oglasil jeden izmej korenitejših, dr. Pickert, nekoliko, a slabo polemizujoč s predgovornikom, nekoliko premlevajoč stare fraze brez efekta. Češki poslanec Tonner je jako srečno odbijal napade, ki so te dni z levice leteli na Čehe; levica pač ne more biti zahvalna tistim svojim, ki so to prouzročili, ker Tonner jim je znal našteti dogodke, ki jasno dovolj kažejo avstrijske Pruse. Končala se je denašnja seja z govorom „janičarja“ dra. Tomaszczuka. Mučno udarja njegov glas, mučno tudi njegove dedukcije. Finančnemu ministru bode prava igrača, razdreti to, kar je proti njegovemu budgetu nakopičil ta levičar, a kolikor se tiče političnega dela, odlikoval se je pač le po neizbranej besedi in malostnih predmetih. Kaj bi bilo, če bi ta renegat imel iz nemškega življenja take politične nedostatke, zakrivljene po sedanjej vladi, kakeršne imamo mi Slovenci iz svojega? Kako malostna gravimina se napihujejo v govorniško gorovje, pokazalo se je, ko je Tomaszczuk, omenjal in prečital ukaz deželnega predsednika barona Winklerja, s katerim je toliko izraženo, da načelnik uradov svojim uradnikom ne dovoljuje, kritikovati svojo vrhovno vlado in tirati protivno politiko. Levica se je delala, da ima veliko zabave, pri branji tega ukaza; nam pa je bila zabava, da smo čez dolgo zopet nekaj čuli, kar se tiče „konstitucijonalnega društva“ v Ljubljani.

Glavne misli v govorih te seje so bile:

Knez Al. Liechtenstein hoče razviti program nemških konservativcev. Ko se je absolutizem umaknil liberalizmu, imel je ta trojni namen, hotel je centralizovati, germanizovati in odkristijaniti. Liberalna stranka naj bi si bila čas razdelila za zvrševanje tega programa. Poskusila naj bi bila germanizovati in centralizovati, a mirovala naj bi proti cerkvi. Vsi drugi liberalci so v Avstriji pokazali v tej stvari več zmernosti. Slovanski liberalci so svoj narod bolj ljubili kakor svojo teorijo. (Dobro na desni.) Tako se tudi ogerski liberalci korenito razlikujejo od nemških. Ti imajo dobre govornike, nemajo pa nobenega državnika, kakor ogerska liberalna stranka. (Veselost na desni.) Naša stranka — pravi nadalje govornik — mora biti katoliška, avstrijska in nemška (klici na levici: Tedaj nemška prav nazadnje!) Na krščansko podlago bomo stavili socijalno organizacijo ljudstva in odgojo mladine. Ne Nemci in ne Slovani nemajo gospodovati v Avstriji, nego dinastija z jednakopravnimi narodi. Ker ta država ne more živeti brez narodne jednakopravnosti, zato jo bomo z veseljem priznavali. Ostati pa hočemo tudi dobri Nemci. Mi nemški konservativci smo za trdno zvezo z Nemčijo, toda ne za to, da bi jo potrdila parlamenta obeh držav. Vnanja politika ostani v rokah monarha in njegovih svetnikov. Tudi nam je do tega, da se ohrani staro stanje nemškega naroda v Avstriji. Nemščina je jezik, po katerem se mej sabo razumevamo. Zadnji jezikovni predlog je bil provokacija. V stvari pa smo jedini z levico, ker moderna država, če je mnogojezična, potrebuje jednega občevalnega jezika. Federalisti naj pomagajo rešiti to vprašanje, ker bodo s tem zadnje orožje izbili iz rok nasprotnikom federalizma. Govornik govori potem o stanji nemških manjšin po slovanskih deželah, zlasti na Češkem. Uverjen je, da se mora vlada baviti z rešitvijo jezikovnega vprašanja. Z jedne strani naj oživi česko državno pravo s primerno modifikacijo. (Upor na levici.) Jezikovna naredba je popolnem opravičena naredba. (Upor na levici). Uradnike sili vlada, da znajo oba deželna jezika; s tem se je prenaglila, ker manjka postave za obligatno učenje obeh deželnih jezikov v šoli. Prav bi bilo, če bi vlada izjavila, da more uradnik, samo nemščine vešč, službovati le v nemških krajih in z omejeno karijero. Levičarji so slovanske liberalce odvrnili od sebe, Nemce pa so z verskimi in šolskimi postavami razcepili. Kakor Robinzon na samotnem otoku so hoteli gospodariti. A brezozirna politika v Avstriji ne more živeti. Nemški konservativci pa se morajo ozirati na svoje moči, na druge faktorje in na sosede. Narodna ideja, ki je toliko sveta preobrnila, se že izgublja, postala je že malostna in umakniti se bo morala drugemu vprašanju že čez deset let. Narode zadovoljiti, delu pripraviti pravično plačilo, bode naša naloga. (Ploskanje na desnici.)

Dr. Pickert polemizuje proti knezu Liechtensteinu in klerikalnej stranki. Znano je, da je nemštvo klerikalcev v kotu in tudi njih avstrijanstvo ne na prvem mestu. Uradniki predstavljajo državo, če pa je uradnik Čeh in svoje otroke v češke šole pošilja, ne more ga nemško prebivalstvo zmatrati svojim prijateljem; češki uradniki v nemških krajih prouzročujejo nezvestobo prebivalstva do države. Govornik se nadeja, da pride čas, ko bodo narodni Slovani imeli boj z narodnimi Nemci.

Tonner obžaluje, da ni še jednakotežja v državnem gospodarstvu. A slabe gospodarske razmere so zakrivila stoletja. Govornik polemizuje proti leviškim govorom. Brezumna je trditev, da je vlada zakrivila narodni prepir, kateri je sad prejšnje centralistične dobe. Nemci so bili navajeni gospodovati in so razkačeni, če njihovim nasprotnikom pripade mrva pravice. Pred vsem napadajo barona Krausa, kakor bi ga bil grof Taaffe na Česko poslal, naj kraljevino počeši. To zatiranje in strahovanje Nemcev na Češkem je prazna fikcija. Jezikovna naredba ni ustanovila ničesa novega. Češka je domovina Čehov in Nemcev, in ako Nemci dobijo službo cesarsko z nemščino, imajo Slovani isto pravico. Čehom se očita hoja v Moskvo. Levičarji naj bi raje pred svojim pragom pometali. Govornik našteje mnogo dogodkov, kako Nemci teptajo avstrijsko zastavo. Proti dru. Mengerju, ki je dejal, da je davčna sila na levici, pravi, da bi to že res bilo, če bi se napuh in domišljija zadavkala. Pickerta je rad poslušal. Zmirom ga veseli, če kdo izmej korenitejših govori, ker potem se zazna, koliko je resnice v tem, da so zatirani Nemci. Mladina naj se le pripravlja za svojo bodočnost. Govornik upa, da se bo ona kedaj laže sporazumela v tej zbornici. (Živahna pohvala na desnici.)

Dr. Tomaszczuk razpravlja najprej budget in trdi, da je proračun v resnici viši, nego v predlogi in poročilu. K političnemu stanju pravi, da desnica razširja samoupravo, s tem pa se odločuje od levice, ki zastopa staro Avstrijo. Vlada pa le naprej vlada in mora koncesije deliti na desniške stranke. Kakšne namene doseza Taaffejev zistem? Oficijozi pravijo, da spravo. To pa je smešen odgovor. Resnica je, da na Češkem prehaja javna uprava v češke roke. Tudi če napadi na češkega namestnika izvirajo od predsodkov, mora se vlada na nje ozirati in namestnika odstraniti. Govornik potem čita ukaz kranjskega deželnega predsednika, naj se zaslišijo uradniki, ki so se udeležili zbora konstitucijonalnega društva. Štirinajst vprašanj je v njem, ali uradnik odobruje govore proti vladi, kaj doumuje z besedo koncesija itd. Govornik se potem obrne proti grofu Dzieduszyckemu, ki je dejal, da sta Galicija in Bukovina jedno. Scharschmidov predlog bode pokazal, kam meri vladna pot, ker pokazalo se bode njeno stališče nasproti nemščini kot državnemu jeziku. Konečno izraža govornik nadejo, da bode dobra usoda Avstrijo privedla do ugodnega državnega gospodarstva, a tudi do zdrave in dobre avstrijske politike. (Ploskanje na levici.)

Nadaljevanje budgetne debate jutri.

Govor državnega poslanca Bož. Raiča,

govorjen dne 19. marca 1886 v državnem zboru.

(Po tesnopisnem zapisniku.)

(Dalje.)

C. kr. okrajni glavar v Ptuju môči ljudstvo z napravljanjem zakotnih šol v najubožnejših in oddaljenih krajevih. Občine se ne ustavljajo množenju osnovnih šol, pač pa se odločno branijo oddaljenim zakotnim šolam nekaj zato, ker ne morejo stroškov nositi, pa tudi zato, ker za zakotne kraje se težko dobivajo nekoliko sposobni učitelji. S poučevanjem v krščanskem nauku in z mešo so tudi težave.

Pod vodstvom vladnih poslov po sedanjem namestniku na Štajerskem bil je nek župnik, ker je na podlagi člena 19. župne matice vodil v slovenskem jeziku, v smislu naredbe od dne 20. aprila 1854 obsojen na globo 111 gold. 25 kr. (Čujte! čujte! na desnici.) Pritožba, — kar se v takih slučajih v Avstriji samo po sebi razumeva — bila je brezuspešna. Opazujem pa, ka naši sosedi na Hrvatskem imajo nalog od svoje vlade, matice voditi v narodnem jeziku. (Čujte! na desnici.) — Dne 25. maja 1882 vršilo je poverjenstvo v Leskovci posvetovanje glede na osnovo zakotne šole. Občine in krajni šolski sveti bili so zastopani. Ti so soglasno zahtevali spisanje zapisnika v slovenskem jeziku. Okrajni glavar tega ni hotel, akoprem je bil opozorjen na ministerski ukaz od 6. avgusta 1867. Na to se je prijavil priziv in nasledek je bil, ka je dotični spisatelj, ker je posamne nekoliko preostre izraze rabil na globo 40 gld. obsojen.

V šolskih počitnicah lanjskega leta živel je nekoliko časa v okolici Slovenjegraški nek profesor pri svojih sorodnikih in ko se je vračal na kolodvor, napali so ga nekateri nahuskani hlapci in tako stolkli, da je moral v Graškem bolnišči več dni bolen ležati.

V Slovenjem Gradci pripetil se je tudi slučaj, ka je nek volilec hote v Slovenjem gradci prenočiti, da bi se drugi dan odvozil v Maribor k volitvi, bil zaprt in dotle v zaporu držan, dokler ni dotični vlak mimo oddrdral in on ni mogel več dospeti na volitvišče. Dotični predstojnik je bil sicer na 6 tednov zapora obsojen, pa zbog nekega obličnega pogreška oproščen.

V pravih ustavnih državah je navada, ka vsakodobna vlada svoje pomagače jemlje iz reda takih mož, kteri se klanjajo jenej sestavi in jenim kanom. To je v Avstriji, osobito onod, koder Slovenci stanujo, opuščeno. Zvečine dela se s staroj tvarino (veselost na levici), in sicer na naše raznarojevanje.

Po poročilu naučnega ministerstva bilo je 1885 l. v Cislitaviji — ako se smem tako izražati — 171 gimnazij. Mej temi zavodi bilo jih je 96 z nemškim, 40 s českim, 23 s poljskim, 4 z italijanskim, 1 z ruskim, 1 s srbsko-hrvatskim, 6 z utrakvističnim učnim jezikom. Na 85 realkah je razmera glede učnega jezika blizu jednaka, kakor na gimnazijah. Iz tega poročila je razvidno, da mi Slovenci, ki nas je skoro $1^1/_2$ milijon, nemamo niti jedne srednje šole s slovenskim učnim jezikom. (Čujte! na desni.) Nasproti pa imajo Italijani, katerih je veliko manj, 4 gimnazije in 4 realke z italijanskim učnim jezikom. Ne zavidamo Italijanov zaradi tega, zahtevamo pa iste pravice za se. Mi imamo zakonito osnovano pravico do 10 gimnazij v ozemlji slovenskega jezika s slovenskim učnim jezikom. Slavni državni zbor je glede upeljave slovenščine kot učni jezik v 23. dan aprila 1880 sklenil ugodno resolucijo, ki slove (čita): „C. kr. vlada se pozivlje, da na srednjih šolah, ki se vzdržujejo ob državnih troških v pokrajinah, kjer bivajo Slovenci, za učence slovenske narodnosti po razmeri prirejenih učil uvede slovenščino kot učni jezik.“ A visoka vlada dala je napraviti na Kranjskem za 3 gimnazije paralelke s slovenskim učnim jezikom, izimši nemščino in grščino in sicer za poskušnjo. Zakaj tudi ne na drugih gimnazijah po Slovenskem? Zakaj samo za poskušnjo? Mari so Slovenci kot avstrijski državljani v tem cesarstvu v to odmenjeni, da se ž njimi kakor v anatomičnem zavodu s trupli rokodelskih pomagačev in drugih zanikernih ljudij eksperimentuje? (Smeh na levici.) (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. marca.

Pri letošnjej budgetni debati v **državnem zboru** opazuje se, da razni levičarski vodje, kakor Carneri in Plener, se neso oglasili k besedi, drugi pa nenavadno zmerno govoré. Češki listi sklepajo iz tega, da se hoče levica bolj približati vladi. Levičarji upajo, da bode Taaffe, katerega iz njih srede poklical za trgovskega ministra. Počasi bodo pa drugi avtonomistični elementi izstopili iz ministerstva in zamenili se z levičarji. Na ta način bi polagoma dobili levičarsko ministerstvo, katero bi podpirala levica in razni elementi iz sedanje večine, kateri mislijo, da morajo podpirati vsako vlado.

Letos mine 50 let, kar je bil cesar Ferdinand kronan **českim** kraljem, in 800 let, odkar je bil kronan prvi češki kralj Vratislav. Čehi nameravajo tem povodom jeseni v Pragi prirediti veliko slavnost v korist „Matice školske“. — „Hlas Naroda“ pravi, da imajo Čehi zdrav razum za vnanjo politiko, kar so pokazali mnogobrojni pojavi javnega mnenja za nemško-francoske, rusko-turške vojne ter za poslednjih dogodkov na Balkanu. Vnanja politika se pa odločuje samo v vnanjem ministerstvu, kjer Čehi nemajo nobenega zastopnika. Madjari imajo v vnanjem ministerstvu mnogo zastopnikov in dolžnost Čehov je zahtevati, da bode tam zastopan tudi slovanski upliv, kateri je tretji jednakopravični faktor na katerem sloni politično-zgodovinski obstanek Habsburške države.

Pravni odsek **ogerske** zbornice poslancev vsprejel je v splošnej in podrobnej razpravi načrt zakona o spremembi nekaterih določeb, ki se tičejo finančnega upravnega sodišča. V podrobnej razpravi se je sklenilo, da bodo člani finančnega sodišča dobivali jednake plače, kakor je dobivajo sodniki kraljevega stola, imeli pa čin kurijalnih sodnikov.

Vnanje države.

46 Sofijskih meščanov je 2. marca ruskemu carju povodom obletnice, ko je prišel na prestol, izrazilo svojo zvestobo in udanost. Vodji ruske diplomatske agencije v **Bolgariji** je car naročil v njegovem imenu onim 46 meščanom izreči zahvalo za udanost in jim poročiti, da se car še vedno živo zanima za osodo bolgarskega naroda in se nadeja, da bodo Bolgari vzlic notranjim in vnanjim sovražnikom ostali verni čuvstvom, ki je vežejo z Rusijo. Privrženci Cankova jako širijo odgovor ruskega carja mej prebivalstvom, kar pa bolgarski vladi ni po volji, zlasti jej ne ugaja oni odstavek, ki omenja „notranjih in vnanjih sovražnikov“. Karavelov in njegovi pristaši si mislijo, da jih car tudi prišteva mej sovražnike bolgarskega naroda. Boje se tedaj, da ne bi carjev odgovor odvrnil naroda od njih in pomnožil Rusom prijazno stranko v Bolgariji. — „Praviteljstvenemu Vjestniku“ piše se iz Varne, da je ob obletnici Sanštefanske mirovne pogodbe tamošnji metropolit Simeon opravljal v cerkvi zahvalnico in v molitvah poprej imenoval ime ruskega carja, kakor pa bolgarskega kneza, kar je ugajalo vsem navzočnim. Zvečer je mnogo naroda z vojaško godbo se zbralo pred ruskim vicekonzulatom, deputacija mestnih svetnikov, trgovcev in uradnikov je pa izrekla vicekonzulu neprestana hvaležnost in udanost prebivalstva ruskemu carju in izrekla nado, da bode Rusija še nadalje varovala bolgarski narod. — Iz teh izjav se vidi, da je v Bolgariji močna stranka, ki se ne boji javno pokazati svojega prijateljstva do Rusije, če tudi vladajočim krogom to ni po godu. Prav lahko se v kratkem prigodi kak prevrat v Bolgariji, ki bode pomagal ruskim prijateljem na vladno krmilo. — Rešenje vzhodnorumelijskega vprašanja se je jako zakasnilo zaradi znanega ugovora bolgarskega kneza. Po poročilih iz Pariza Nemčija nagovarja kneza k neprijenljivosti. — Te dni je Kruppova tovarna v Bolgarijo odposlala 40 topov.

V Pariškem mestnem zboru izrazila sta Joffrin in Chabert željo, da bi se na **Francoskem** odpravili plemenitaški naslovi, pretendenti tožili in posestva kneževskih rodbin brez razločka konfiskovala in pridejala narodnemu premoženju.

„Globe“ organ Castellarja pravi, da Castellar ni hotel pristopiti k zvezi republikanskih frakcij, ker ne želi na **Španjskem** radikalne republike, ampak ljudovlado brez radikalcev. Po njegovih mislih je mogoče ljudovlado in demokratijo na Španjskem le tedaj ustanoviti in ohraniti, ako se bodo odstranili radikalni elementi.

V **Belgiji** vlada mej delavci še vedno veliko razburjenost zlasti v Lütiškem okrožji. Vojni minister odpotoval je zarad izgredov v Lüttich, da vse potrebno priredi za ohranenje reda. V Lüttichu sicer sedaj ni bilo novih izgredov, ker mestna garda in vojaščina skrbita za red, pač pa v premogovnikih okrog Lütticha. Tako je navstal nered v premogovniku v Horlozu, in je bil z revolverjem obstreljen nek inženér. Poklicali so vojake, da napravijo red. Poslednji so se morali posluževati orožja in jedna ženska bila je v trebuh ustreljena.

Angleška vlada je nedavno izbranemu odseku predložila sledeče predloge o reformi opravilnega reda dolenje zbornice. Vse javne predloge, izimši finančni zakon, morajo se po drugem branji izročiti stalnim zborničnim odsekom, katere sestavi volilni odbor v začetku vsakega zasedanja. Zbornica naj zboruje v ponedeljek, v torek, četrtek in petek od 2. ure popoludne do $12^1/_2$ ure po noči s prestankom od 7 do 9 ure. V četertek in petek popoludne zborujejo stalni odseki, zbornica sama pa začne zborovanje še le ob 9. zvečer. V juliji ali avgustu se odloži zborovanje parlamenta in v oktobru ali novembru se zopet snide zbornica v kratko jesensko zasedanje. Interpelacije se v bodoče morajo primerno naznaniti, izimši vprašanj, ki se tičejo stvari, o katerih se baš posvetuje zbornica, ali pa zahtevajo pojasnila že danega odgovora. Jako nujne interpelacije se smejo staviti z dovoljenjem zborničnega predsednika, ne da bi se poprej naznanile. Predlog, da bi se odložilo zborovanje, dokler se neso rešile vse interpelacije, ki so na dnevnem redu, sme se staviti le s plošnim soglasjem vse zbornice. Dosedaj je bilo dovolj, da je tak predlog podpiralo 40 poslancev. Odseku se pušča na prosto voljo, staviti predloge, kako obliko naj ima adresa, s katero se odgovarja na prestolni govor.

Dopisi.

Iz Bele krajine 22. marca. [Izv. dopis.] Včeraj dogodil se je v tužni in pozabljeni Beli Krajini velik prevrat; Metliška „prva dolenjska posojilnica“ je imela občni zbor in volitev načelništva. Obe stranki: mlada narodna in starikava nemčurska sta napeli svoje moči za povoljno zmago. Prva si je postavila za cilj in napisala na svoj prapor: Doli s Prosenikom: Konec nasilstvu, ošabnosti in nesramnosti nemčurskej! Sreča jej je bila mila, kajti še pozno v noč se je veselila v pravej naudušenosti nad svojim uspehom.

Na volišče je prišlo nič manje kot 90 mož. Bledega lica je gledal kandidat starikave stranke, da jih tako malo, malo glasuje zanj, in v polnej prepalosti videl, da je dobil celih 10 glasov. Narodne stranke kandidat, vrli meščan g. A. Reimer podrl je z 80 glasovi svojih volilcev vse spletke in nakane narodnih nasprotnikov. Nasprotnik ni vedel v svojej kipečej besnosti storiti druzega, kakor to, da je odpovedal posojilnici 12 tisoč goldinarjev, katere ima on v svojej obskrbi. Dozdaj ga še ni potolažilo to maščevanje. Zasluženo sramoto povedal mu je prijatelj z besedami: „Tone tu imaš svoje lone!“

Mej narodnjaki vlada veliko veselje. Podrli so mogotca, ki je obljubil precej po dokončanem zborovanji, da bo gledal na to, da se čim prej uniči posojilnica; kateri je trdil, da je on sam posojilnica, da se mora zgoditi vse, kar on hoče; kateri pravi, da kmet ni vreden usmiljenja, da se mora zatirati; kateri je velik črv, ki spodjeda socijalno življe na Metliškem; kateri zdaj milo gleda, kako zapada zvezda njegove imenitnosti.

Ta zmaga ima za Metliko velik pomen. Narodna stranka — mlada, pa zavedna — stopila je na dan in pričela svoje blagonosno delovanje pri denarnem zavodu, pri posojilnici. Skoro sama se ni nadejala takega uspeha, še manj pa njeni nasprotniki, kajti oče župan so se baje izrekli: „Teufel! Ich hätte das nicht geglaubt, dass die Jugend so glänzend durchdringen wird.“

Bog daj, da bi pogumni narodnjaki kmalu veliko, veliko dosegli na korist mestu in okolici ter zopet ukoreninili bratsko ljubezen in prijetno društveno življenje. Živeli!

Domače stvari.

— (Shod volilcev III. razreda) je jutri dopoludne ob 11. uri v čitalnični dvorani. Narodni volilni odbor je sicer že vsacega volilca povabil, a ker se bodo jutri določili kandidatje za dopolnilne volitve v mestni zbor, ponavljamo povabilo.

— (Baron Pino) svojega državnozborskega mandata ni odložil. Včeraj prišla je v državnem zboru na vrsto njegova prošnja za tri tedne dopusta, kateri se mu je dovolil. Za občino Grebinjsko na Koroškem poslal je baron Pino državnemu zboru peticijo za državno pomoč, ker je omenjeno občino zadelo mnogo elementarnih nezgod.

— (Umrl) je v 21. dan t. m. na Dunaji polkovnik pešpolka baron Šokčević, g. Kajetan Prieger, v 43. letu svoje dobe, za rakom na jeziku. Pokojnik bil je rodom iz Ptuja in brat bivšemu polkovniku našega pešpolka št. 17.

— (Gosp. prof. Fran Levec) imenovan je šolskim nadzornikom za šolski okraj Radovljiški.

— (Demonstracija in nje nasledki.) V cerkvi sv. Katarine v Zagrebu so v postu vsako sredo nemške propovedi, ker je neki meščan ustanovo v ta namen volil. Preteklo sredo je nekoliko vseučiliščnikov proti nemškej propovedi hotelo demonstrovati. Prišli so v večjem številu ter bili mej propovedjo jako nemirni. Ko jih je dotični duhovnik pozval k redu, ostavili so posamič cerkev in močno zaloputnili vrata za seboj. Zaradi tega napravila se je ovadba in četvorico, pravnike Baraca, Magdića, Križevića in Starčevića, so zaprli in začela se bode proti njim, tako vsaj se govori, pravda zaradi motenja bogočastja. To postopanje pa je silno razburilo vse vseučiliščnike in začela se je mej njimi agitacija, da bi vsi pravniki na vseučilišči Zagrebškem prestopili k pravoslavni veri. Na poli, ki je v ta namen krožila, je bilo že včeraj podpisanih nad 30 pravnikov. Govori se celo, da so že odposlali prošnjo na Nikolaja, kneza črnogorskega, da bi konvertitom kumoval. To gibanje mej vseučiliščniki izzvalo je občno pozornost in vsakdo je željen znati, kakšen bode izid.

— (Nabiranje doneskov za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani.) Pri nobenem narodnem prazniku bi se ne smela zamuditi ugodna prilika, spomniti se one občeslovenske naloge, ki spada tako rekoč kot posebna točka k sedanjemu narodnemu programu, spomniti se namreč nabiranja doneskov za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani. Tudi člani pisateljskega podpornega društva, ki so se zbrali pretečeni četrtek v spodnjih prostorih čitalnice Ljubljanske, da slave pokojnega Jurčiča, so se pri tej priliki spomnili našega podjetja. Mej izbornim petjem in navdušenimi zdravicami se je nabiralo tudi za „Narodni Dom“ in nabralo nad 28 gld. Toda predno govorimo o knjižicah, ki se se pri tej priliki razprodale in nam poslale razprodane, omeniti nam je knjižice, ki nam je par dni poprej došla kot LX. krajcarska pod št. 399 (poverjenik g. J. K.) iz Tržiča, ne ravno narodnega gorenjskega trga. Tem večjo zahvalo tedaj zavednim narodnjakom, katerih ni podušila Tržiška nemškutarija. Ostale tri krajcarske knjižice, ki smo jih te dni dobili, so bile večinoma pri Jurčičevem večeru razpečane, so pa te le: LXI. pod št. 434. (poverjenik g. E. L.), LXII. in LXIII. pod št. 412. in 413. (poverjenik g. dr. V. G.). Le tako naprej pri vsaki slavnostni priliki!

— (Razpisano) je mesto uradnega ravnatelja pri kranjski hranilnici v Ljubljani. — Plača 3000 gld., dve 10% petletnici in prosto stanovanje v hranilničnem poslopji. Prošnjo do 30 aprila t. l. Natečaj bode mnogobrojen, kajti čuli smo že raznih imen. Misli se mej drugim na nekega državnega uradnika v Celji, drugi imenujejo: dr. Schafferja, dr. Suppana, Feirerja itd. Najbolje so jo pogodili hudomušniki, ki pravijo, da bi A. Malitsch uteg nil imeti največ šans. Da tako govore, morajo že kaj uzroka imeti.

— (Iz Šopronja) brzojavilo se je včeraj v razne liste: „Kapuvarsko oblastvo je semkaj naznanilo, da so te dni v Himodu zasačili ogleduhe, ki so delali topografske črtice. Oblečeni so bili kot piskrovezci, bili so bolgarske narodnosti, izvestno odposlani od ruskih častnikov, v Bolgariji bivajočih. Mej potoma napali so stražo, jej zopet odvzeli papirje, katere jim je bila prej zaplenila, ter ubežali. O tem dogodku poslalo se je izvestje notranjemu ministerstvu.“ Nam se ta telegram zdi navadna madjarska raca, ker je znano, kolik je Madjarov strah pred Rusi in da ima strah velike oči.

— (Nesreča.) Pri Srednji Kanomlji, občina Gorenja Idrija, razstreljavali so neko pečino. Kmetskega fanta, ki je po neprevidnosi stal pod pečino, zadela je po razstrelbi skala, da je bil takoj mrtev.

— (Tatvina.) V Laškem trgu je 18 letni pismonosec iz poštne blagajnice vsega vkupe 95 gl. pokradel ter to vsoto s svojimi vrstniki zapravil. Nadobudnega mladiča deli so pod ključ.

— (Kako se najložje županova hiša spozna.) Z Gorenjskega se nam piše: Nedavno potoval sem po okolici ter naletel v vas, ki ima prav lepe hiše in nekaj posebno lepih, tik ceste zasajenih sadnih vrtov. Idoč mimo neke hiše, vidim okolu ležati kosce državnega in deželnega zakonika. Mislim si takoj, tu gotovo bivajo modre glavice in ko povprašam neko staro ženico, čegava je hiša, mi odgovori: „Našega purgermajstra!“ Ko bi vsak župan tako ravnal, bi tujci županovo hišo lahko takoj spoznali.

—(Kavarno pri Tavčarji, Cafe Evropa) otvoril bode v 1. dan aprila, mogoče tudi še prej, iz Slonove kavarne vsem gostom dobro znani in priljubljeni g. Janez Gruden. Ker se sme pričakovati, da bode g. Gruden skrbel za dobro pijačo in postrežbo, ni dvombe, da se bode potem v tej najlepši kavarni v Ljubljani pričelo živahneje gibanje.

— (Razpisana) je služba 2. učitelja na dvorazredni ljudski šoli v Borovnici. Plača 400 gld. Prošnje do 8. aprila t l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Ljutomer 24. marca. Pri današnji občinski volitvi dobili so v tretjem razredu Slovenci 79, Nemci 34, v 2. Slovenci 10, Nemci 13, v prvem Slovenci 4, Nemci 7 glasov.

Dunaj 24. marca. Matuš, generalni poročevalec, izvrstno branil budget, dokazujoč s primerjanjem levičarskih proračunov zboljšanje državnih financ. Proti prehodu v specijalno debato le nemški klub. Velika debata o dispozicijskem fondu. Govorili Wencliczke, Wrabetz, Russ contra, Wurm, Weber pro, Taaffe dvakrat. Prvič jako razburjeno naglašajoč potrebo obrambe vlade proti obrekovanju sovražnega časopisja.

Dunaj 23. marca. (Za včerajšnji list prekasno.) Herbst s svojim govorom, polemizujoč večinoma proti Čehom, ni učinil posebnega utisa. Z desnice generalni govornik grof Clam Rihard branil budget in politiko vlade ter desnice mej glasnim odobravanjem. Seja trajala do 5. ure. Jutri še poročevalec dr. Matuš in potem glasovanje.

Dunaj 24. marca. Nadvojvoda Karol Ludovik zbolel za dobrci (masern). Simptomi zmerni.

Praga 23. marca. Zjutraj ob 8. uri narastla je Veltava 231 centimetrov nad normalno gladino. Voda izstopila je na več krajih na Mali strani in v poštni ulici v Starem mestu. Do 10. ure dopoludne je voda še vedno naraščala. Popoludne pa je začela v Pragi, kakor tudi po deželi upadati

Beligrad 23. marca. Včeraj zvečer bilo je mesto, povrnitvi kraljevi na čast razsvetljeno. Meščani priredili so baklado, pri kateri je občinski starosta kralja nagovoril, slednji pa mej navdušenimi klici prebivalstva odgovoril.

Lüttich 24. marca. Štrajk mej premogokopi v okolici mesta razširil se je dalje. Da se preprečijo izgredi, dal se je ukaz, da se vojaki podkrepijo.

Poslano.

V obran!

Kaj je resnica?
Sv. Ivan Blagovestnik XVIII. 38.
(Konec.)

In še jedno. Vsa ta zadeva, katere dopisnik „od nekod“ nikakor pojmiti ne zamore, bila je obelodanjena 1873. l. v „Narodu“; celo osobe so se imenovale tam. Nazvani list zahajal je takrat v treh izvodih v Slavino, in čital se je naznačeni dopis javno pred vodnjakom narodu; brali so ga ljudje ne le v krčmi, nego tudi doma po pojedinih hišah in čujte, dopisnik „od nekod“, povsodi so mu pritrjevali ljudje in rekli, da je prava pravcata resnica, da je istinito sestavljen. Čital ga je sam župnik P., ki je bil poslal k ranjcemu Gorupu po dotični broj „Naroda“, — čital ga je tudi E. Župnik P je celo izrazil se: „No, to je pisal g. Polde sam in prepisal mu ga je pa oni Prestranski telegrafist.“ Tako mi je pripovedoval pokojni Gorenjec. — In zdaj si usojam vprašanje: Kako to, da ni P., niti E. zahtevala nesta na podlagi §. 19. tiskovnega zakona, da prekliče „Narod“ oni dopis kot neresničen? Vsaj je bil vendar-le žaljiv za-nja! In še oni čas halabuke in rabuke mej mlado- in staroslovensko stranko! Zakaj nesta tožila urednika? Odgovor: Ker je gola istina pisana bila, ker sta imela zvezani roki! Da bi ne bila skušala „Narod“, organ mladoslovencev, ki jima je bil tako britko in pikro zasolil jo, vgnati v kozji rog, ko bi bila imela le količkaj šans zase, to je več kot gotovo. Kako, da se ni nijeden njiju oglasil v „Slovenci?“ In čajte. Iz tega citiranega dopisa posneta je v nekrologu večina, tikajoča se življenja in delovanja Gorenjčevega v Slavini. — In kaj se sklepa iz tega, dopisnik „od nekod?“ Da sem jaz pisal resnico! Facta loquuntur! Tu imate dokaz, pravi pravcati argumentum palmarium!

Ali morda tudi ni istina, da so Slavinci poslali k vladiki deputacijo najveljavnejših mož, ter prosili, naj jim pusti Gorenjca, a odstrani E . . . . ca? Le poprašajte zopet, ker Vam ni nič resnica v nekrologu.

„Da bi bil g. E. moral imeti posebne čuvaje,“ (scil. ko je bil premeščen Gorenjec, in so se kmetje radi tega sila grozili) „dosihmal v Slavini še ni nihče vedel“. Ne? A jaz Vam pravim, da je imel celo dva, — jeden njiju bil je, mislim, čevljar, a drugi kmet, in celo na domu sta ga stražila ob noč, ker se je strahovito, in to vzrokoma, bal razsrjenih kmetov. Tudi to se še danes lahko dožene, ko bi se pitalo pod prisego Gorenjčevo služkinjo. In tega nesem čul le iz ust Gorenjca samega, nego i od druzih ljudij. „Slavinci tudi neso taki razbojniki, da bi njih duhovni morali posebne čuvaje imeti.“ — Jaz tega tudi nikdar trdil nesem, in imam seljane celo za jako miroljubne ljudij, — toda ondaj bili so sila razkačeni, in balo se je izgredov. „Čuvala sta res, in menda še čuvata sleherno noč dva moža . . . .“ toda posebnih čuvajev dozdaj ni bilo treba.“ Včasih bi pa morda vendar le dobro bilo, na pr. takrat, ko so pred največjim poslopjem Slavinskim napravili mačjo godbo, razgrajali, ter psovali nekoga, ki jih je radi tega tožil in so morali ti potem sedeti, ali pa v necem drugem slučaji, ko je tudi nekdo izrazil se, da bode posegel po puški.

Ali, kako se vendar gori omenjeni citat dopisnikov „od nekod“ strinja z onim v sledečej alineji, kjer pravi, da „se je grozilo celo še nasledniku E . . . . čevemu.“ Aha, tedaj vendar ni bilo vse tako v redu, kakor navajate gori! To je tudi logično! — In komu pripada krivda? To je naznačeno v nekrologu: zavist, vohunstvo, pohlep in osobno sovraštvo dveh gospodov!

„To je bil nasledek hujskanja in šuntanja od strani mnogoterih bašev in harambašev“ (pravilno bi se dejalo: baš in harambaš), „da so vzeli iz Slavine jednega duhovnika.“ Meni vendar se ne bode očitalo, da sem delal kaj jednacega, ali agitoval proti komu, vsaj je dopisniku „od nekod“ znano, koliko sem jaz privatno občeval z narodom, koliko zahajal v selske krčme, če gre to na moj rovaš. — izrazite se pozitivno, drugače zmatram to za perfidno denuncijacijo! — Do so vzeli jednega kapelana, je povod iskati v občnem pomanjkanji duhovnikov in nikjer drugej! — In E . . . . ca narod še preje trpeti ni mogel, ko še jaz niti znal nesem, da eksistira kaka Slavina sploh ali kak E. na tem grešnem sveta. To v priznavo resnice?

„Da je E. imel dosti dobrih in poštenih prijateljev v Slavini“, no, oprostite, to zelo dvomim. Naštel bi jih bil lahko na prstih jedne roke, in še bi preostalo kaj. To najbolje argumentira deputacija, poslana k vladiki, ki je prosila, kakor gori povedano, da se jim pusti Gorenjec, a odstrani E

Dopisnik „od nekod“ trdi, da sem jaz one duhovnike, ki so 1873. l opustili „Narod“, hotel označiti kakor zelote, ter jim brco dati. To je izvito iz trte! Tu je iz spisa iztrgan popačen stavek, kateri slove v originalu: „1873. l. opustila je večina duhovnikov „Narod“. G. pa, ki nikoli ni bil zelot, pridržal si ga je tudi takrat, ni politikoval, a govoril vedno pomirljivo.“ Kje stoji: ker ni bil zelot? Kako pravo ima dopisnik „od nekod“, da za moj relativno-subjektivni odvisni stavek stavi kavzalen? Kdo pači, Vi ali jaz? Vidite, kako Vam je mari resnica? Meni še na misel ni prišlo, da bi bil kakemu duhovnikov hotel dati brco radi tega! Tam je le v obče rečeno, da G. ni bil nikoli zelot brez ozira na druge. Vi ste si le hoteli iz tega stavka skovati orožje, — toda to orožje je topo!

„Nomen et omen“, pravi dopisnik „od nekod“ o mojem psevdonimnem imenu. Mogoče, dasi nulla regula sine exceptione. Pa naj velja še zanj! Jaz si bodem usojal trditi, da, ako je človek sajast, tudi vse prečrno, vse presajasto vidi!

Glede pisanja biografije kacemu veljaku, naj je duhovnik ali ne, sem pa jaz na čisto drugem stališči, nego dopisnik od „od nekod“, izvzemši, da se mora strogo držati resnice. To sem tudi storil jaz! — Človek opiše se ves tako, kakeršen je bil. Če vladika V., župnik P. in kapelan E. imajo na sebi katerih tacih lastnostij, kakeršnih duhovnik ne bi imeti smel, ni moja krivda, — jaz sem moral v Gorenjčevem nekrologu označiti jih tako, kakeršni so bili napram njemu. In da sem jih narisal drugače, v svitlejej luči, ne bi bil pisal resnice. In resnico zahteva tudi dopisnik „od nekod“ od mene! — To bi bilo tudi povsem novo načelo, kakeršno hoče dopisnik „od nekod“ uvesti, da bi imel jedini duhovski stan izključljiv privilegij, da se mora o njegovih stanovnikih pisati vse drugače, nego o druzih smrtnikih, ali pa — alternativo — molčati o njih! Kar je ostudno, zavržljivo, to nikakor ne zamore biti lepo in podlo dejanje se nikakor hvaliti ne zamore, bodi si pri kleriku ali pri laji. Ves čiharni slovenski svet obsoja dekana Dagarina kot Herostrata, vsa inteligenca slovenska dr. Th. Mahniča. Zakaj? To vemo vsi. Po dopisnikovem receptu bi se ja moralo ali samo hvaliti ali pa molčati o njiju, — kajti bila sta duhovnika rup. jeden je še. Ali nijeden pameten, olikan Slovenec ja hvalil ne bode! Morda je izvzeta tu mala peščica tacih, ki se bojé najmanje erotične izjave, in ki niti ne bero onih l'stov, kateri po njih mnenji prinašajo samih „kužljivih prismodarij“.

To je moja prva in zadnja beseda o tej aferi v priznavo resnice. Nadalje nečem polemizirati.

Harambaša-Mérovčkov.

Poslanica.

Mnogo Ljubljanske gospode je, mej katero na stotine ženskih, ki žalujejo po svojih dragih pokojnikih. Te vabi ljubezen in pobožnost, hoditi često na pokopališče k sv. Krištofu. V imeni vseh teh razglašam nujno prošnjo do onih, katere veže njih dolžnost, naj blagovolijo poskrbeti, da bode na Dunajskej cesti od železnocestnega prelaza do pokopališča **vedno** tak pot, kakeršen je ljudem spodoben ter dostojen pokopališču tolicega mesta, kolikeršna je Ljubljana.

V Ljubljani v 23. dan sušca 1886.

Jeden v imeni premnozih.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
23. marca.	7. zjutraj	740·18 mm.	0·6° C	brezv.	megla	
	2. pop.	741·28 mm.	10·2° C	sl. svz.	obl.	0·00 mm.
	9. zvečer	743·00 mm.	5·6° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 5·5°, za 1·0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 24. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta		85	gld. 40	kr.
Srebrna renta		85	„ 55	„
Zlata renta		114	„ 45	„
5% marcna renta		102	„ —	„
Akcije narodne banke		875	„ —	„
Kreditne akcije		300	„ 20	„
London		125	„ 75	„
Srebro		—	„ —	„
Napol.		9	„ 99½	„
C. kr. cekini		5	„ 93	„
Nemške marke		61	„ 60	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	129	„ 75	„
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	170	„ 75	„
Ogrska zlata renta 4%		103	„ 40	„
„ papirna renta 5%		95	„ 10	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		104	„ —	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	116	„ 25	„
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi		126	„ 25	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		118	„ —	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		107	„ 60	„
Kreditne srečke	100 gld.	179	„ 50	„
Rudolfove srečke	10 „	20	„ 25	„
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	116	„ —	„
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.		203	„ 25	„

Zahvala.

Iz dna srca izjavljamo vsem sorodnikom, bližnim in daljnim prijateljem in znancem, slav. c. kr. sodniji in davkariji v Ajdovščini, slav. c. kr. gozdnemu oskrbništvu z Dola, kakor tudi členom „Edinosti“ in „Rokodelskega podpornega društva“ v Ajdovščini, vis. čč. duhovščini, šolskemu vodstvu, skupnemu občinskemu odboru, ki so spremili na hladne grobove našo nepozabljivo soprogo, oziroma mater in sestro, gospo

MARIJO HMELJAKOVO.

Najiskrenejšo blagodarnost izjavljamo tudi vsem blagim prijateljem za darovane vence: iz Trsta, Gorice, Tolmina, Vipave, Ajdovščine, Lokavca itd.

Tako tudi za vsa brzojavna in drugače nam izražena sočutja, ki so nam došla iz več strani v veliko tolažbo. Za ginljiv grobni nagovor č. g. župnika, za veliko skrb in uteho domačega č. g. vikarja ob času dolge bolezni preblage pokojne, prijatelju, koji je račil v ta namen zložiti pesem žalostinko, ter vsem drugim pričujočim pri pogrebu — izraživši nam toli prebritko sožalje in za ogromno udeležitev spremstva k pogrebu — izrečemo najsrčnejšo blagodarnost.

V Lokavci, v 22. dan marca 1886.

(190) **Žalujoča rodbina.**

Službo užitninskega dacarja

dobi precej spreten in zanesljiv užitninski dacar. Kavcija 200 gld. Pismene ali ustne ponudbe vsprejema gosp. **Fr. Podboj,** reprezentant v **Ribnici** na Dolenjskem. (172-3)

P. n. občinstvu naznanjam, da bodem

pri Codellovem gradu

v nedeljo dne 21. t. m. začel točiti

izvrstno novo rudeče vino liter 25 kr. in rumeno po 32 kr. liter.

Dobé se tudi mrzla jedila.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

(180—2) **Ilija Predovič.**

Objava.

Jako važno za vsako družino!

Ker sem po ceni in **ugodno kupil veliko zalogo** c. kr. patentovanega

jedilnega orodja iz fönix-srebra,

morem prodajati po sledečih skrajnih cenah in sicer posamezne kose:

6 nožev z zanetanimi rezili	gld.	2.—
6 patentovanih žlic s krono iz fönix-srebra s krono	„	1.50
6 masivnih patentovanih vilic iz fönix-srebra s krono	„	1.50
6 masivnih patentovanih kavinih žličic s krono iz fönix-srebra	„	—.65
6 finih jajčnih žlic	„	—.45
6 prekrasnih finih jajčnih kupic	„	—.80
1 masivno izvrstno čajno cedilice z držalom	„	—.50
1 masivna zajemalka za mleko	„	—.75
1 „ zajemalka za juho	„	1·—
6 masivnih podstavkov za nože	„	1·25
2 jako lepa svečnika za na mizo	„	1·—
1 „ „ prezentovalna tasa	„	1.50
1 fina cukrarnica in poprovnica	„	—.40
49 kos v.	Vkup gld.	13.30.

To jedilno orodje vkupe 49 kosov, najedenkrat naročeno, dam samo za gld. 10. (183—2)

Opomba. To patentovano jedilno orodje iz fönix srebra, ki je jako trajno in nepokončljive baže, ostane vedno belo, se ga ne loti zeleni volk, tedaj ni zdravju škodljivo, zatorej se mora najbolje priporočati vsakej družini, lastnikom gostiln in kavarn.

Pošilja se hitro proti poštnemu povzetju.

Naslov: **Universal-Export-Bureau, Wien, II., Grosse Schiffamtsgasse 3.**

Naznanilo in priporočilo.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, zlasti v moji okolici, da sem otvoril zalogo vsakovrstnih

lesenih mrliških krstij ali rakev

v različnih velikostih, lepših pa tudi bolj priprostih prav po nizki ceni. Tudi **s pripravami za mrtvaški oder** lahko postrežem, in sicer tako, kakor je mrličevemu stanu primerno. — Obilnim naročilom se uljudno priporočam.

JANEZ GROŠELJ,

mizar v Vižmarjih, poleg kolodvora, **pri Šent Vidu nad Ljubljano.**

(193—1)

Semena

velikanske pese, detelje, raznih trav in sočivja

prodaja sveža (130—6)

PETER LASSNIK v LJUBLJANI.

Prodaja smrekovih sadik.

V c. kr. centralni drevesnici pod Rožnikom proda se še 1,500.000 3 letnih, lepih, presajenih smrekovih sadik v skupinah po tisoč kosov, katerih vsaki z zavijanjem vred 2 gld. stane.

Naročila vsprejema **c. kr. deželno gozdno nadzorništvo v Ljubljani 15. aprila t. l.** (192—1)

V zalogi klobukov

ANTON KREJČI,

na Kongresnem trgu na voglu Gledališkh ulic,

se dobé **najfinejši** in **najnovejši**

klobuki

za gospode in dečke,

kakor tudi (161—4)

civilne in vojaške kape

v **bogatej izberi** in po **nizkih cenah.**

Burgundsko vino.

To fino in dobro Burgundsko vino Ogerske (francoske trte, nasajene v obširnih vinogradih na Ogerskem priporočajo slavni zdravniki zaradi njega milobe in izvrstnih svojstev pri želodčevih boleznih, pomanjkanji krvi, oslabljenji, diarrhöe in rekonvalescenci z izrednim vspehom. — Zdravilnica v Lindewiese (Šlezija) uporablja to vino že več kakor 15 let in priporoča posebno kot okrepčujoče pri rekonvalescenci.

Jedino zalogo za Kranjsko ima (656—21)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Velika steklenica velja 80 kr., 10 steklenic 7 gld.

Po pošti se pošlje najmanj 5 steklenic.

Restitucijski fluid

pomnoženi, tudi

konjski cvet

imenovan,

rabi za drgnenje v **krepilo udov** pri konjih. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in praktičnih poljedelcih glede učinka kot **izboren skušen** ter priznan kot **najboljši zdravilen** in **krepilen,** obrani konja do pozne **starosti,** celo pri največjem trpljenji vztrajnega in **pogumnega,** zabranjuje **otrpnelost konjskih udov** ter služi v **krepilo** pred in v restitucijo (očvrstenje) po **kakem trudapolnem delu.** Dalje rabi kot podpiralno in ozdravljujoče sredstvo pri **pretegu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi i. t. d., otekanji nog, mehurjih na nogah, izvinjenji, tiščanji od sedla in oprave,** pri **sušici i. t. d., s kratka skoro pri vseh vnanjih boleznih hibah.**

1 steklenica z rabilnim navodom vred stane 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

Prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo: (655—21)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

LIPPMANN-OVI KARLSBADSKI ŠUMEČI PRAŠKI

izdelujejo se s pomočjo iz Karlsbadskih vodá dobljenih studenčnih produktov, imajo tedaj v sebi vse učinkujoče snovi istih in imajo tedaj izvrstne zdravilne kakovosti.

Slast vzbujajoče. | **Vademecum** za bolehajoče v želodci. | **Raba prijetna.**

Za prebavljenje. | **Upliv gotov.**

Neprekosljivo čistilo

upliva brez izjeme hitro in gotovo.

Prijetno, ceno in pripravno nadomestilo za alkalično-solninske rudninske vode, grenčice itd.

Zdravo! **Okrepčujoče!**

Tedaj boljši, nego vsa hitro uplivajoča sredstva, pije, pastile itd.

Za predzdravljenje! **Za po zdravljenji!**

Zdravniško priporočano za domače in zimsko zdravljenje pri boleznih želodca, črev, jeter, obistij in mehurja.

Dobro skušeno in mnogo iskano domače sredstvo

pri motenem in slabem prebavljenji, pomanjkanji slasti do jedij, shlapu želodca in črev vsled sedenja, zaslizenji, slabosti po jedi, sitnem vzdigovanji in napenjanji, zgagi, bolečinah v želodci, ščipanji ali krči, navalu krvi, glavobolu, omotici, trdovratnem glavobolu, strjenji krvi, zlatej žili, nepravilnem izpraznenji, trdovratnem zapiranji in debelenji.

Cena pušci 20 kr., originalni škatlji = 12 pušic = 2 gld. a. v.

Centralna zaloga:

Lippmann-ova lekarna v Carlsbad-u.

Pazi naj se, da ima vsaka posamična škatljica varstveno znamko in Lippmann-ov imenski počrk.

Dobiva se na Kranjskem v lekarnah v **Kranji, v Ljubljani** (U. pl. Trnkoczy, lekar, H. Birschitz, lekar), v **Rudolfovem, v Radovljici, v Črnomlji,** kakor tudi v vseh lekarnah avstrijske države itd. (78—13)

Tujci:

23. marca.

Pri **Slonu:** Schwarz z Dunaja. — pl. Keil iz Ljubljane. — Wurst iz Kočevja. — Weiss z Dunaja. — Auerhann iz Celovca. — Fekete z Dunaja. — pl. Altenburger iz Pulja. — Janeba z Dunaja. — Manner iz Ribnice. — Ronzoni z Dunaja.

Pri **Maliči:** Klingseisen z Dunaja. — Baum iz Gradca. — Faber iz Linca. — Kümel iz Zagreba.

Umrli so v Ljubljani:

22. marca: Angela Kurnik, paznikova hči, 3 leta, Žabjak št. 5, za davico.

V deželnej bolnici:

17. marca: Blaž Novak, delavec, 55 let, za plučnim emfizemom.

18. marca: Ignacij Svetic, tovarniški uradnik, 50 let, za oslabljenjem moči. — Karol Novak, delavec, 36 let, za jetiko. — Marija Keber, delavka, 47 let, za jetiko.

20. marca: Avgusta Ljubič, gostija, 23 let, za jetiko.

21. marca: Jera Ulle, delavka, 48 let, za kroničnim katarom. — Franca Vidmar, gostija, 70 let, za starostjo.

Žrebanje že prihodnji Mesec.

Kincsem SREČKE à 1 gld. | 11 sreč samo 10 gl.

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% || 4788 denarnih dobitkov.

Kincsem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba:

Budimpešta, Waitznergasse 6. (142—14)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.